

Januar 2016

I denne utgaven:

Leder, side 2

TEMAFOREDRAG OG TURER FREMOVER :

- * Januar 2016, Ellen Alm
«Hekseprosessene i Norge»
- * Februar 2016, Årsmøtet
- * Mars 2016, Arne Tunheim
«Arnungane og Olav den Heilage»

Innkalling og sakliste til
årsmøte i Pensjonistuniver-
sitetet i Ålesund, 25. februar
2016, se side 3

Årsberetning for 2015, se
sidene 4, 5, 6 og 7

Regnskap 2015 / Bud. 2016,
se side 8

Revisjonsberetning 2015, se
side 8

Informasjon om kontakt-
adresser til gruppene, til-
litsmenn, om formålspar-
agrafen og avtalte møtetider
for gruppene:

Kontaktadr. til gruppene, s. 11

Tillitsvalgte for 2015, s. 12

Møteplanen vinter 2016, s. 12

Støtt våre sponsorer:

BRAGES Bilforretning og
Sparebanken Møre, s. 11

Org.nr. 987 814 217
Bankkonto 3910 26 50933
Våre nettsider finner du på
www.puiaa.no

«Solsnu» - det går mot lysere tider! (foto v/ Sjur Brande)

Møter, temamøter og turer fremover

28. januar 2016: Ellen Alm, «Hekseprosessene i Norge»
(se omtale side 3 i dette bladet)

25. februar 2016: ÅRSMØTET

31. mars 2016: Arne Tunheim, «Arnungane og Olav den Heilage»

28. april: Brit Isaksen, «Geologien på Sunnmøre»

mai: tur

25. august: Hans Chr. Børressen, «Katy Roll Anker»

Se gjerne på våre hjemmesider www.puiaa.no for oppdatert informasjon!

Det faste er at vi møtes siste torsdag hver måned, på Høgskolen i lokalet Naftad Jupet, kl. 18:00—og at vi møtes til sosialt samvær etterpå, over en kopp kaffe og litt å bite i.

Jeg vil gjerne bli medlem av Pensjonistuniversitetet i Ålesund

Fornavn: _____ Etternavn: _____

Fødselsdato (må oppgis): ____/____/____

Gateadresse: _____

Postnummer: _____ Poststed: _____

Mobiltelefon: _____ Fasttelefon: _____

Din epostadresse: _____

Bladet blir sendt pr. epost til alle medlemmene. Ønsker bladet også i posten ____ (sett X)

Medlemskapet er gyldig når kontingent kr 300,- er betalt til konto 3910 26 50933

(Husk å oppgi eget navn ved innbetaling).

Du må gjerne melde deg inn ved å sende en epost med alle opplysningene til: post@puiaa.no
eventuelt direkte til sjur.brande@live.no eller herbert@gartz.no

HEI IGJEN!

Kjære PU-medlemmer,

Vel overstått jul til dere alle og et riktig godt nyttår! Ja, nå ligger 2016 foran oss med alt det bringer med seg av gleder og dessverre kanskje også sorger, nye mål og nye utfordringer for oss alle. Vi er nok alle opptatt av hva det nye året vil ha å si for oss.

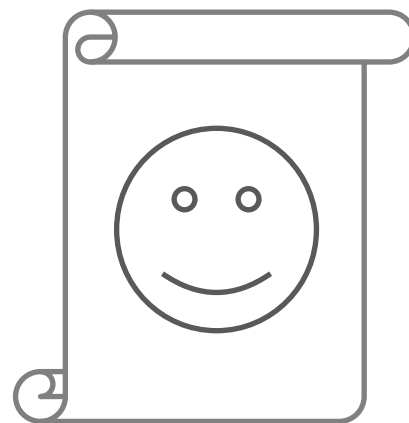
Verdens situasjonen ser ikke så lystelig ut. Det kjempes mot IS i mange land i Midtøsten, og stormaktene spiller en viktig rolle i kampene. Det virker ofte som de kan ha konflikterende interesser, og det gjør situasjonen enda mere spent. Dessuten har det blusset opp uro i forholdet mellom Iran og Irak, som ikke gjør saken bedre. Også i Afrika er det kriger og uroligheter i mange land og stor terrorvirksomhet.

For mange europeiske land har dette fått svært alvorlige følger. Flyktningestrømmen over Middelhavet, fra Midtøsten, Afghanistan og Afrika har vært formidabel, og media har vist oss mange hjerteskjærende scener. Denne flyktningbølgen har også slått innover oss her i Norge, fra grenseovergangene i sør til Finnmark i nord. Her i Ålesund fikk vi merke det da Sparebanken Møre Arena ble foreslått som midlertidig bolig for et stort antall flyktninger og asylsøkere. Dette ville frata barn og unge idrettsutøvere sin eneste innendørs treningsarena i de kaldeste vintermånedene. Med fare for å bli beskyldt for å vise en «rasistisk» holdning, var jeg glad da dette ikke ble noe av.

De siste månedene har også bydd på andre alvorlige problem. At ikke noe tre vokser inn i himmelen, har fallet i oljeprisene til fulle vist oss. Offshore næringen langs kysten, rederier, verft og utstyrsleverandører, er kommet i store vanskeligheter, ja, enda til i Statoil er det problematisk. Dette har naturlig nok ført til en stor økning i arbeidsledigheten. Håpet er at fiskeriene og sjømatproduksjonen kan avhjelpe situasjonen noe.

Til slutt vil jeg nevne et ikke bare lokalt men også et nasjonalt problem: nettmobbing. Det har vært rystende lesning å få vite hva som foregår når enkelte barn og unge får utfolde seg på PC og nettbrett. Her må alle gode krefter settes inn for å få slutt på uvesenet! Kanskje kan til og med vi i den eldre generasjon spille en viktig rolle her? I så fall, lykke til!

**Hilsen,
Åshild**

Vær snill å si fra om endringer i dine adresser, telefonnummer, e-poster, og andre ting som vi kan bruke for å nå frem til deg med beskjeder, forsendelser og spørsmål.

Det er tidkrevende for styret å finne ut av slike ting i etterkant, og du kan gå glipp av ting!

TEMAFOREDRAG torsdag 28. januar.

Ellen Alm,

«Hekse-prosessene i Norge»

1500- og 1600-tallet er hekseforfølgelsesens tid i Europa. Også i den dansk-norske stat fant denne brutale menneskeforfølgelsen sted. I Norge ble omtrent 750 mennesker anklaget for trolldomskriminalitet, og av disse ble om lag 300 dømt til døden. Fore

draget vil ta for seg bakgrunnen for at denne spesielle form for menneskejakt kunne finne sted nettopp i dette tidsrom, og vise til eksempler som angår hekseprosesser i Sunnmøre.

Om foredragsholder:

Ellen Alm, Cand. Philol i historie (UiTø, 2000), har bakgrunn som museumsconservator og arbeider som førstebibliotekar i Gunnerusbiblioteket NTNU. Hun har skrevet en retthistorisk hovedoppgave om troll-

Finn-Kirsten".

domsprosessene i Danmark og Norge, og har arbeidet med heksetemaet siden. Hennes pågående forskningsprosjekt er et primærkildestudie over trolldomsprosessene i Trondhjems len. I 2014 kom hun med boken "Trondheims siste heksebrenning. Trolldomsprosessen mot

Våre hjemmesider: www.puiaa.no

Ikke alle er klar over, eller tenker på, at pensjonistuniversitetet har sine egne HJEMMESIDER.

Følg med på puiaa.no, så får du informasjon og nyheter mye hurtigere enn om du må vente på neste PUbld !

Innkalling til årsmøte i Pensjonistuniversitetet i Ålesund, 25. februar 2016 («Naftadjupet» kl. 18:00)

SAKSLISTE

1. Årsmøtet settes av styreleder
- Godkjenning av innkalling og dagsorden
2. Valg av møteleder
3. Valg av referent og protokollvitner
4. Styrets årsberetning
5. Årsregnskap
6. Revisors beretning
7. Fastsetting av kontingent for 2016
8. Styrets forslag til budsjett
9. Innkomne forslag fra medlemmene
(Må være levert til styret, ved leder, innen 28. januar)
10. Valg av styre
 - a. styrets leder
 - b. Øvrige styremedlemmer på valg
 - c. Vararepresentanter
 - d. Revisor
11. Valg av valgkomite
12. Møteleder meddeler ansvarsfrihet
13. Årsmøtet avsluttes

Alle dokumenter er presenterte i dette i medlemsbladet (nr. 52/2016, januar 2016). Dokumentene kan også lastes ned fra nettsidene våre:

www.puiaa.no

Årsberetning for Pensjonistuniversitetet i Ålesund for kalenderåret 2015

Årsmøtet for 2014 ble avholdt 26. februar 2015. Det møtte 22 stemmeberettigede.

Følgende styre ble valgt for 2015:

Leder:	Åshild Nordhus	(for 1 år)	
Styremedlemmer:	Herbert Gartz	(for 2 år)	
	Liv Welle	(for 2 år)	
	Noralv Breivik	(for 2 år)	
	Sjur Brande	(ikke på valg)	
Varamedlemmer for 1 år:		1. varamedlem:	Helene Birkeland
		2. varamedlem:	Asbjørn Lade
Valgkomite:	Torunn Eriksen	(for 2 år)	
	Terje Hansen	(ikke på valg)	
	Liv Ingebrigtsen	(ikke på valg)	
	Varamedlem:	Reidun Haavik	(for 2 år)
Revisor:	Beate Lindseth (for 2 år, men erstattet tidlig av Alfred Angelfoss)		

Styrets arbeid

Styret konstituerte seg slik:

Herbert Gartz (nestleder); Liv Welle (sekretær); Sjur Brande (kasserer); Noralv Breivik (studiekoordinator).

Varamedlemmene har deltatt på styremøtene.

Redaksjonskomiteen for medlemsbladet og ansvar for hjemmesida på internett har vært Sjur Brande, Lars Olausen, Herbert Gartz og Åshild Nordhus, med Herbert Gartz som hovedansvarlig.

Styret har hatt møter 27. januar, 24. februar, 24. mars, 28. april, 26. mai, 25. august, 22. september, 27. oktober, 24. november og 8. desember.

Møtet mellom lederne av studiegruppene og styret ble avviklet 23. april. Referat fra dette møtet er tatt inn i medlemsbladet for august 2015.

Av **aktuelle saker** som har vært til behandling i styret kan nevnes:

- Saker til årsmøtet
- Kontinuerlig rapportering om økonomisk status
- Drøfting av aktuelle temamøter og gjennomføring av disse
- Kontinuerlig informasjon og drøfting av studiearbeidet
- Publisering og innhold i medlemsbladet
- Resultat av initiativ fra Pensjonistuniversitetet om dannelse av Seniorboligklubben
- Rekruttering og oppfølging av nye medlemmer
- Kurs i nettbankbruk

Følgende **hjelpemidler** er gjennom flere år kjøpt inn av Pensjonistuniversitetet og er til disposisjon for studiegruppene:

Projektor:	BenQ MP525P
Projektor:	Acer P7280
Printer:	Canon Pro4000MkII
DVD:	Sony BDP S1200
TV:	Salora LED 39ST
Printer:	Epson SX218
PC:	HP ProBook 6545b

Styret har bevilget 2.000 kr til støtte for Ålesund seniorfestival.

Nettsidene for Pensjonistuniversitetet driftes av selskapet Digikom og er tidligere blitt sterkt subsidiert av Sunnmørsposten. Dette opphørte i 2013. Etter å ha undersøkt andre alternativer har styret funnet det mest hensiktsmessige å forlenge avtalen med Digikom, som vi har meget god erfaring med.

Medlemstall

Ved utgangen av 2015 har Pensjonistuniversitetet i Ålesund i alt 335 medlemmer. Av disse er ca. 40% menn og 60% kvinner. Gjennomsnittsalderen er ca. 76 år. Styret har drøftet reduksjon i medlemskontingenten for medlemmer som kommer til på høsten, og vedtatt at medlemmer som kommer til i oktober og november bare skal betale ½ medlemskontingent. Medlemmer som kommer til i desember betaler ingenting. Styret har hatt oppmerksomheten rettet mot verving av nye medlemmer og prøvd å bruke medlemsbladet aktivt til dette. Den viktigste rekrutteringen er det likevel medlemmene som står for gjennom kontakt med venner og kjente som blir pensjonister.

Temamøter

Det har i alt vært holdt **8 temamøter** på Høgskolen i Ålesund:

- 29. januar: Jan Johansen: Sildeeventyret på 1950-tallet
- 26. mars: Tove Steinbo: Hvordan fargene påvirker oss
- 30. april: Gunnar Myklebust: Pelsfangst og vågemot
- 27. august: Peder Nedregaard: Spjelkavika før og nå
- 24. september: Alzheimerdag
- 29. oktober: Arne Knutsen: Handelshusa i Ålesund
- 26. november: Prof. Terje. P. Hagen: Kommunereformen
- 10. desember: Julegrøt med foredrag av Britt Walle Ekroll

Møtene er åpne for alle. Inngangspengene har vært kr. 50, som innbefatter lettere servering etter møtet. Frammøtet har i snitt vært 52 personer. Fyldig referat fra foredragene er tatt inn i de påfølgende medlemsbladene.

Møtene blir annonsert i Sunnmørsposten. Styret har videreført en ordning der alle som har epost adresse får en påminning om møtene dagen før.

De som ikke har epost får påminning med SMS. Styret har også vedtatt å markedsføre møtene mot aktuelle målgrupper utenfor Pensjonistuniversitetet.

Studiegruppene

Sammensetning av studiegruppene og ledere har endret seg i løpet av året, men ved utgangen av 2015 er det følgende studiegrupper i arbeid:

Studiegruppe

Litteratur 2:

Litteratur 3:

Litteratur 4:

Engelsk litteratur:

Data A (tidl.grunnkurs):

Data B (tidl.nybegynnere):

Data C (tidl.viderekomne):

Digital foto:

Helse og velvære

Kunstmaling:

Kunst:

Byen vår:

Samfunnsgruppe:

Spansk:

Quo Vadis

Gruppeleder

Gunhild Humblen

Liv Ingebrigtsen

Liv Holte

Henry Norton

Frøydis Flem

Åshild Fallgren

Ole Andreas Devold

Reidun Haavik

Elisabeth Bondevik

Asbjørn Lade

Astrid Hatlø

Arne Edvardsen

Oddny Heen

Anne Løvold

Sigurd Dybvik

Gruppene arbeider godt og i alt 170 medlemmer er registrerte som gruppedeltagere. Noen er også med i flere grupper.

Gruppen Kunstmaling har hatt utstilling under seniorfestivalen, *Quo Vadis* har arrangert turer for sine medlemmer.

Gruppene *Kommunen vår* og *Samfunnsgruppen* er slått sammen til en gruppe, til *Samfunns-gruppen*, med Oddny Heen som gruppeleder.

Seniorboligklubben hadde sitt utspring i Samfunnsgruppen. Styret i PU vedtok 25.6.2015 at Seniorboligklubben kan benytte PU's medlemsblad og hjemmesider til all kommunikasjon.

Styret har i møte 10. desember 2013 vedtatt å gi en **støtte til instruktører** på kr. 500 pr. semester til data-gruppene og digital foto, og kr. 1.000 pr semester til studiegruppe i spansk, som har møte hver uke.

Det er viktig at nye medlemmer kommer med i studiegruppene, og styret har anmodet studiegruppene om å finne plass til alle nye medlemmer. Dersom gruppene blir for store bør en forsøke å dele disse i to. Gjennom medlemsbladet har styret invitert til dannelse av nye studiegrupper.

Turer for medlemmene.

I samarbeid med studiegruppa *Quo Vadis* ble det 28.mai arrangert en tur til **Kavlimuseet i Eresfjord** med innlagt besøk på **Neset prestegård**. Omtale er tatt inn i medlemsbladet for august.

Quo Vadis arrangerte også tur til **Nordfjord-operaen** og forestillingen "**Maskeballet**" 8- 9. oktober med 52 deltakere. Fyldig referat i medlemsblad 51.

Medlemsbladet og hjemmesidene

Medlemsbladet kommer ut med 5 nummer årlig. Gjennom medlemsbladet forsøker vi å holde medlemmene orientert om det som foregår i Pensjonistuniversitetet. Vi forsøker også å holde hjemmesidene på internett (www.puiaa.no) oppdatert. Medlemsbladet blir lagt ut på disse sidene.

Medlemsbladet blir sendt ut til alle medlemmene i posten. Medlemmene har i økende grad gitt uttrykk for at de i stedet vil ha bladet tilsendt bare som epost. Dette vil spare Pensjonist-universitetet for utgifter til porto og trykking, og styret ser gjerne at så mange som mulig av medlemmene går over til en slik ordning. Styret vil fortsette å sende medlemsbladet i posten til alle som ønsker det.

Samarbeid

Pensjonistuniversitetet i Ålesund er en del av Folkeuniversitetet Midt Norge. Dette gjør at vi kommer inn under *Lov om voksenopplæring* som bl.a. gir rett til gratis undervisningslokaler og støtte til studiearbeid. Vi får gratis lokaler ved Høgskolen i Ålesund, som vi har et godt samarbeid med. Vi har et veldig godt samarbeid med Spjelkavik omsorgssenter, Aspøy seniorsenter, Frivilligsentralen og Ålesund bibliotek når det gjelder lokaler til studiegruppene.

Medlemmenes innsats

Den viktigste innsatsen for Pensjonistuniversitetet er det medlemmene som står for gjennom sitt arbeid i studiegruppene og i andre sammenhenger gjennom aktivt engasjement i aktuelle samfunnsspørsmål. Særlig gjelder dette lederne for studiegruppene, og styret vil benytte denne anledningen til å takke dem for denne innsatsen. Uten dette engasjementet ville ikke Pensjonistuniversitetet kunnet fungere på den gode måten det gjør i dag. Andre medlemmer gjør en betydelig innsats, blant annet i forbindelse med utvikling av eldreomsorgen i kommunen.

Økonomi

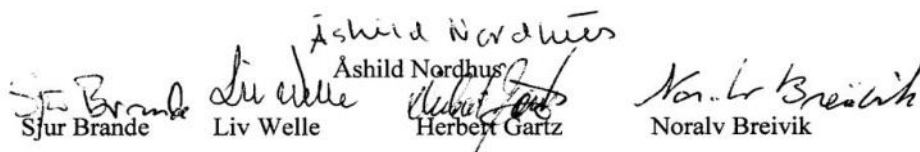
Den viktigste inntektskilden for Pensjonistuniversitetet er medlemskontingenten på 300 kr. Vi er takknemlig for god støtte fra bilforhandleren Brage og Sparebanken Møre og bidrag fra Folkeuniversitetet Midt Norge.

Bruk av egen PC og program for regnskapsføring og medlemsregistrering har lettet regnskaps-arbeidet vesentlig, men det er fremdeles mye ekstra arbeid knyttet til innkreving av medlemskontingent, purring på denne og registrering av adresseforandringer. Vi håper at medlemmene kan bidra til at dette ekstraarbeidet blir redusert ved at alle selv melder fra om adresseendring og lignende.

Styret la i budsjettet opp til balanse i driften i 2015. Regnskapet viser et driftsoverskudd på kr. 12.600. Av praktiske grunner mottas ikke fakturaer for tilstelningen i desember og omkostninger forbundet med medlemsbladet for desember, i alt ca. kr. 19.000. Kostnadene samlet er omtrent det samme hvert år, og føres derfor i påfølgende års regnskap. Regnskap og revisjon kan dermed avsluttes tidligere. Reservefondet er tilført ca. 3.050 fra overskudd etter turer arrangert i samarbeid med Quo Vadis.

Pensjonistuniversitetet har god likviditet, og det kan satses videre på eksterne foredrags-holdere og drift etter samme retningslinjer som hittil.

Ålesund, 12.januar 2016

Sjur Brande Liv Welle Ashild Nordhus Herbert Gartz Noralv Breivik

Regnskap for 2015 og budsjett for 2016		(160101)
	Res 15	Buds 16
Medlemmer		325
Kontingent	300	300
Inntekter:		
3100 Medlemskontingent	97 825	97 500
Inntekter		
3110 medl.møter	15 650	18 000
Annonsér i med-		
3120 lemsblad	5 000	5 000
3010 Eksterne tilskudd	8 023	5 000
Sum inntekter	126 498	125 500
Utgifter:		
Reiseutgifter fore-		
6140 drag	7 941	9 000
Servering		
6110 medl.møter	18 105	20 000
Annonsér/		
6120 medl.møter	10 344	10 900
6130 Oppmerksom./hon.	12 508	14 000
Medlemsmøter	48 898	53 900
6310 Porto	11 763	12 000
6320 Trykking	27 573	30 000
Medlemsblad	39 336	42 000
6860 Studiegupper	3 144	5 000
6740 Inventar og utstyr	806	1 000
Medlemsaktiviteter	3 950	6 000
6810 Dataavtaler	11 271	12 000
6210 Administrasjon	5 954	6 000
6230 Oppmerksomheter	285	500
Administrasjon	17 510	18 500
6520 Andre møter	4 134	4 000
Div.utgifter		1 000
Møteutgifter, etc	4 134	5 000
Sum utgifter	113 828	125 400
Driftsresultat	12 670	100
8050 Renteinntekt	147	150
8170 Finansutgifter	217	250
Arsresultat	12 600	0
Balanse pr.	151231	
Eiendeler		
Omløpsmidler		
Innkjøpte varer for		
1460 medl.	200	
Sum varer	200	
Bankinnskudd		
1900 Kasse	296	
1910 Driftskonto 50933	61 352	
Aktivitetkonto		
1925 05532	603	
Langtidskonto		
1930 88560	31 537	
1940 Reservefond 45042	3 065	
Sum eiendeler	97 053	
Egenkapital og gjeld		
8800 Udisponert overskudd	12 600	
2050 Annen egenkapital	84 453	
Sum egenkapital pr 151231	97 053	

Pensjonistuniversitetet i Ålesund

Revisjonsberetning 2015

Jeg har revidert årets regnskap for Pensjonistuniversitetet i Ålesund.

Regnskapet viser et overskudd på kr. 12.600,18.

Årsregnskapet består av resultatregnskap og balanse samt underliggende journaler.

Jeg har gjennomført de revisjonskontroller som jeg har ansett som nødvendige for å kunne bekrefte regnskapets holdbarhet.

Det går frem av regnskap og bankutskrift av bankkonti at beholdningene stemmer.

Regnskapspostene gir et godt bilde av Pensjonistuniversitetets drift.

Etter mitt skjønn gir regnskapet et forsvarlig uttrykk for Pensjonistuniversitetets økonomiske stilling og resultat for året pr. 31.12.2015.

Regnskapet er ført i samsvar med god regnskapskikk.

Ålesund, 06.01.2016

Alfred Angelfoss

Revisor

O alt hva du kan i januar
 når alle dagene bare rekker deg til knes
 og du går døgnnet rundt og støter pannen mot stjernene
 som på et loft med gamle uniformer.
 I januar da verden er full til overmål av sne
 som møter deg med glade bjeff mot ruten
 og legger seg lydig ned foran alle dører ut
 som en stor vennlig hund
 som kommer med tungen og vil slikke deg på hendene.

I januar
 når alt er stengt og alle veier muret med cement
 og du kan gå ut og lage huller i den med begge ben
 og gjøre nesten alt. Gå ut eller være i ro,
 rydde en skuff
 og finne sky og meget unge bilder der
 som du kan brenne - eller vente litt.

Og ta en bok i hånden, blåse litt støv
 og bøye bladene tilbake i sin ro
 som lette snefall. Brev
 med stive skrifter, håndtrykk
 over havet der vi kom fra, hit
 til landet uten lyd
 hvor alt er ens og alle ansikter er flate
 som tallskivene på et ur, de trekker øyenbrynet opp
 når du har tenkt en utålmodig tanke.

Hva kan du mer i januar,
 når alle ord er snakket døde
 og ligger strødd omkring som krøllete aviser
 og alle sår er bundet opp med gaze
 og alle spor er vasket bort
 og du kan gå rundt og høre plankene knirke
 og ovnene knurrer rolig over sine kjøttbein.

- Sett deg. Legg ut din store kabal
 som aldri går opp og spør
 hva du kan gjøre for ditt hjerte mer enn det.

By det en mørkere tobakk? Klyve opp på en stige
 og heise en drabelig røk som et flagg opp fra din skorsten
 til glede for skyene som kommer drivende nu fra Karelen
 med underlige forrevne bryst,
 for å ruge de nye dager ut
 og den lille gule sol du snart for se
 på gjerdestolpene i februar.

Men nu i januar - da skal du vente på ditt hjerte.
 La stjernene bare klirre ved din seng. Du ser
 en pande komme frem, et ansikt i nordlyset.
 Bak blygrå gardiner setter hun frem sin lave lampe
 ved puten din så hun kan se på deg
 om dine trekk er blitt forandret.

Smil til verden...

Din egen stemme kan påvirke humøret ditt.

Hvor mye kontroll har du egentlig over dine egne følelser?

Vi tenker ofte at vi kontrollerer våre egne følelser. Vi uttrykker sinne eller glede ved å justere stemmen og kroppsspråket.

Men hva om stemmebruken og kroppsspråket i seg selv også gjør deg sint eller glad?

En internasjonal forskergruppe har gjort et eksperiment for å se hvordan folks humør ble påvirket av «falske» følelser.

De klarte å manipulere forsøkspersonenes stemmer til å uttrykke følelser som egentlig ikke var der. Mange godtok de manipulerede stemmene som sine egne, og humøret deres ble endret, uten at de var klar over det selv.

– Dette er en veldig finurlig og spennende metode, sier Elisabeth Norman til forskning.no. Hun er førsteamanuensis i generell psykologi ved Universitetet i Bergen. Hun har ikke deltatt i den nye studien.

Fordreide stemmer

109 personer deltok i eksperimentet. Forsøkspersonene skulle lese en historie av den japanske forfatteren Haruki Murakami. De leste høyt i en mikrofon, og hørte på sin egen stemme i hodetelefoner.

Men systemet var rigget. Uten at de visste om det gikk stemmene deres gjennom et fordreingsprogram som gjorde små endringer. Programmet endret for eksempel toneleiet for å gjøre stemmen litt mer lystig eller mer trist.

Den fordreide stemmen ble så foret tilbake til forsøkspersonene. Dette virker veldig lett å oppdage, men det var det tydeligvis ikke.

Bare 16 stykker oppfattet at det hadde skjedd noe med stemmene deres, og kun én forsøksperson skjønnte at stemmen hadde blitt fordreid. De resterende 93 forsøkspersonene trodde de hørte sin egne, ufiltrerte stemme i hodetelefonene.

Påvirket humøret

Etter forsøket ble fylte de ut et spørreskjema om hvordan de følte seg. De hadde gjort en lignende undersøkelse før eksperimentet, slik at forskerne kunne sammenligne.

Det viste seg at de falske stemmene hadde påvirket følelsene til forsøkspersonene. De som hadde fått triste stemmer ble mer negative, mens de med glade stemmer hadde blitt mer positive. Dette er en subtil måte å manipulere følelsene deres på, mens de ikke vet at de blir påvirket, sier Elisabeth Norman til forskning.no.

Et gammelt spørsmål

Forskerne skriver at det er forskjellige teorier om hvordan følelseslivene våre blir påvirket. De mener at deres resultater taler imot teorien om at vi kontinuerlig overvåker vår egen stemme, for å sjekke om den uttrykker de følelsene vi vil.

Forsøkspersonene endret faktisk ikke sin virkelige stemme underveis, selv om stemmen i hodetelefonene var annerledes enn den de faktisk brukte.

De tror det heller kan være snakk om et samspill, hvor vi også plukker opp hint om vårt eget følelsesliv via kroppsuttrykk, som vår egen stemme.

– Dette er et av de store og gamle spørsmålene innen emosjonsforskning, forteller Norman.

– Når du for eksempel blir redd og får hjertebank og begynner å svette, hva er det som egentlig kommer først? Er det følelsen av redsel som trigger de fysiske tegnene, eller er det omvendt?

Ikke det virkelige livet

Selv om det kan virke som om folks følelser ble påvirket av deres egne, fordreide stemmer i et laboratorium, er det fortsatt ikke sikkert om dette gjelder i det virkelige liv.

– De fleste er ikke vant til å høre sin egen stemme slik den høres ut for andre, så det kan ha gjort det vanskeligere for forsøkspersonene å plukke opp manipulasjonen, sier Norman.

Forsøkspersonene blir også satt i en kunstig situasjon, hvor de leser høyt for seg selv.

– I det virkelige livet vil vi ofte være motivert til å komme ut av eller opprettholde en emosjonell tilstand. I mange tilfeller vil vi dessuten prøve å regulere hvilke følelser vi kommuniserer til andre, og dette er noe som må justeres hele tiden.

– For eksempel, i en krangel kan du oppdage at du sa noe med en sintere stemme enn det du egentlig mente.

– I dette eksperimentet er det ingen grunn til å gjøre slike justeringer, siden det ikke er noen sosial interaksjon.

Dermed trenger forsøkspersonene kanskje heller ikke å følge så godt med på sin egen stemme.

Norman forteller at hun synes det mest interessante ved dette forskningsprosjektet er at det viser hvordan vår følelsesmessige tilstand kan være påvirket av faktorer vi ikke er klare over.

Referanse:

Aucouturier mfl: "Covert digital manipulation of vocal emotion alter speakers' emotional states in a congruent direction," PNAS, januar 2016. DOI: 10.1073/pnas.1506552113. Artikkel klippet fra "forskning.no" v/ Lasse Biørnstad (journalist), publisert 14.1 2016

Ny datagruppe

Datagruppe «D» vil starte onsdag 20. januar 2016.

Gruppen møtes i peisestua, Spjelkavik omsorgssenter annen hver onsdag i uliketallsuker, klokken 10.00–11.45.

Veileder vil bli **Arne Kjellstadli**, med solid dataerfaring, slik at han vil kunne gi veiledning for både nybegynnere og de som kan en del fra før.

For mer informasjon, ta gjerne kontakt med studiekoordinator Noralv Breivik.

noralv.breivik@mimer.no tel. 414 40 438

Fra bruksanvisning på julegave som var bare litt mer komplisert enn en brødfjøl:

«Dette apparatet kan brukes av barn på 8 år og eldre, og av personer med redusert fysisk, sensorisk eller mental kapasitet, eller personer uten erfaring eller kjennskap til produktet, dersom de er under passende oppsyn fra en person som er ansvarlig for deres sikkerhet eller har mottatt forutgående instruksjon vedrørende risikoen ved bruken av apparatet.»

(hmmm... avansert HMS - eller?)

Mobil sikkerhet

Mobilen blir stadig mer avansert. Vi bruker den oftere og til mer enn før, og den får stadig mer personlig og kanskje sensitivt innhold som kan komme i feil hender om du mister den eller om den blir stjålet.

Omkring 80% av de som bruker mobiltelefon bruker *pinkode* - men *kun én av to bruker den innebygde funksjonen for automatlås / skjerm lås* på mobilen sin! Det betyr at hvem som helst kan få tilgang til innholdet hvis telefonen kommer på avveie.

Sikre din mobil og dine data

Hvordan kan jeg sikre mobilen og/eller nettbrettet slik at innholdet ikke kan komme uvedkommende i hende? De forskjellige mulighetene som er beskrevet under støttes av mange mobile enheter, men ikke alle. (OBS.: det kan være lurt å lese hele bruksanvisningen!)

Pinkode er selvsagt (støttes av alle telefoner)

Pinkode beskytter ditt abonnement, men ikke din mobiltelefon (eller evt. nettbrett med SIM) og innholdet på denne.

Pinkoden beskytter ikke innholdet i mobilen. Andre kan enkelt starte mobilen din uten simkort eller med sitt eget simkort, og få tilgang til alle data i mobilen din, som f.eks. SMS, MMS, bilder, e-post, kalender, kontakter, adresser, eventuelt notater, osv. Har du notert passord i mobilen, så kan du være riktig ille ute.

Passordbeskyttelse (støttes av mange telefoner)

Ved å sette et passord kan du beskytte din mobil og innholdet på denne. Passordbeskyttelse er ikke det samme som pinkode, men kommer i tillegg til pinkode. Har du passordbeskyttet telefonen din, og denne blir mistet eller stjålet, vil det være vanskelig å få tilgang til det som ligger lagret i telefonens internminne. Men husk, dersom du har et minnekort som kan tas ut, vil dette ikke være beskyttet. Det kan enkelt leses i en annen mobil eller PC. Men det er vel kanskje mest fotografier som lagres på minnekortet (?)

Man kan på de fleste telefoner velge om pinkode må oppgis både ved oppstart og ved åpning av tastelås (så sant denne er aktivert), eller bare ved oppstart. Dersom din mobil blir stjålet er det mye vanskeligere å ringe på din regning - hvis også pinkode må oppgis hver gang tastelåsen åpnes—men ja, det blir unektelig en smule tungvint..

LES BRUKSANVISNINGEN til mobilen din—der finner du veiledning for passordbeskyttelse av enheten. Vi vil legge ut mer detaljert info og relevante LINKER på hjemmesidene våre, så følg med på www.puiaa.no

Behovet for antall soverom forandrer seg over tid. Det samme gjør lysten til å måke snø og klippe gress.

Snakk med oss om salg av bolig, samt finansiering og forsikring av ny bolig. Ta kontakt, så ser vi på mulighetene. Tlf. 70 11 30 00.

SPAREBANKEN MØRE

Kontakt til studiegrupper

Gruppe	Gruppekontakt	Telefon	e-post
Koordinator	Noralv Breivik	41440438	noralv.breivik@mimer.no
Byen vår	Egil Mjelva	97709303	emjelva@frisurf.no
Datagruppe A	Frøydís Flem	91158341	frooflem@online.no
Datagruppe B	Åshild Fallgren	70121046	ashild.fallgren@gmail.com
Datagruppe C	Ole Andreas Devold	92499188	oasd@online.no
Datagruppe D	Arne Kjellstadli *	90558280	arne.kjellstadli@mimer.no
Digital foto	Reidun Haavik	98806011	reidun.haavik@hotmail.com
Engelsk litteratur	Henry R Norton	41362436	hrnorton2@gmail.com
Helse & velvære	Elisabeth Bondevik	92622249	elisabeth.bondevik@mimer.no
Kunst	Astrid Hatlø	70143085	astrid.hatlo@mimer.no
Kunstmaling	Asbjørn Kjell Lade	70155004	alade@online.no
Litteratur 2	Gunnhild Humblen	41208666	gunhild.humblen@gmail.com
Litteratur 3	Liv Ingebrigtsen	91557760	liv.barbro.ingebriksen@mimer.no
Litteratur 4	Liv Holte	70143132	liv.holte@hotmail.com
Quo Vadis	Sigurd Dybvik	91107120	sidy@mimer.no
Samfunnsgruppa	Oddny Heen	90574183	oddny.heen@hotmail.com
Spansk v. komne	Anne E Løvold	97988596	loevann@hotmail.com
* Inntil gruppa velger egen kontaktperson			

Vi hører av og til at ordet *universitet* i navnet vårt kan mislede noen til å tro at man trenger all verdens avanserte bakgrunn, eller at vi sysler med ubegripelige tanker, og sånt noe.

Dette er helt feil. Vi er rett og slett en gjeng av enkle og greie mennesker av alle slag, som er interessert i lære ting som vi kan ha glede av sammen med andre. Så enkelt er det!

Les mer om formålet med vår felles aktiviteter på neste side — og si gjerne fra om du vil være med i noen av våre grupper.

Eller om du vil starte en ny gruppe?

Ta gjerne en titt på våre hjemmesider:
www.puiaa.no

BRAGES®

BILFORRETNING

service@brages.no
www.brages.no
telefon 7017 8200

vi lever av din tillit

Adresselapper settes her

Returadresse ved feil adresse:

Pensjonistuniversitetet i Ålesund
v/ Herbert Gartz
Larsgårdsalleen 48
6009 Ålesund

B

Tillitsvalgte 2015:

Leder Åshild Nordhus, Store-Nørve 13 d, 6009 Ålesund, tlf 97177510, aanordhu@online.no
Styremedlem (nestleder) Herbert Gartz, Larsgårdsalleen 48, 6009 Ålesund, tlf 90048885, herbert@gartz.no
Styremedlem (studiekoordinator) Noralv Breivik, Urabakken 7, 6017 Ålesund, tlf 41440438, noralv.breivik@mimer.no
Styremedlem (kasserer) Sjur Brande, PB 4019 Moa, 6048 Ålesund, tlf 9220 3697, sjur.brande@live.no
Styremedlem Liv A. Welle, Johanmarka 2, 6017 Ålesund, tlf. 99711254, liv.welle@hotmail.com
Varamedlem Helene Birkeland, Klokkersundvn. 11, 6015 Ålesund, tlf. 90921130, helbirke@online.no
Varamedlem Asbjørn Lade, Moa Park 2, 6018 Ålesund, tlf. 974 01 117, alade@online.no

Redaksjonskomiteen består av:

Herbert Gartz, tlf.90048885, herbert@gartz.no; Lars Olausen, tlf. 91531312, lars.olaussen@gmail.com;
Sjur Brande, tlf 92203697, sjur.brande@live.no; Åshild Nordhus, tlf 97177510, aanordhu@online.no

Pensjonistuniversitetets virksomhet er dannet på frivillig innsats, kombinert med egeninteresse og individuelle ønsker, samt behovet for sosial kontakt. Det å dele felles interesser er givende. Det gir oss nytt engasjement og utfordringer, utvider vår horisont, og gir oss nye kunnskaper. Det sosiale samværet på denne konstruktive måten gir oss tilhørighet, og det fører til at nye vennskap dannes. I Pensjonistuniversitetet i Ålesund bruker vi idéene i *Universitetet for den tredje alder* slik:

1. Først og fremst å vekke lyst til å lære, og derved stimulere til egen aktivitet;
2. dernest å gi pensjonister mulighet til å ta styring over eget liv; og ikke minst
3. det å være med i et sosialt nettverk.

Det er ett av våre mange gode kort at Pensjonistuniversitetet har mange studiegrupper som drives med liv og lyst av egne medlemmer. Det legges stor vekt på det sosiale aspektet så vel som interessefeltet. Identitet, verdier og selvforståelse er andre poeng. Hovedparten av aktiviteten i studiegruppene våre bygger opp om akkurat dette. Vi diskuterer med respekt for andres meninger, og er velsignet fri for detaljert styring. Vi utvikler oss ved å lytte til hverandre, og modnes ved det.

Medlemskap er åpent for alle pensjonister og andre over 60 år. Medlemskap er uavhengig av tidligere utdanning og yrkesmessig bakgrunn.

Oppdatert: (jan 2016)	Pensjonistuniversitetet i Ålesund. Møteplan våren 2016																								Servere og rydde					
Gruppe	Leder	Dag	Kl.	Måned ↓Sted Uke→	Januar				Februar				Mars					April				Mai				Juni				temamøte
					1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24		
Byen vår	Egil Mjelva	Tirsdag	1000-1200	Frivilligsentralen		12	26		9	25		8				5	19		3				31		28.1					
Data A	Frøydis Flem	Onsdag	1000-1145	Sp.vik omsorgs.		13	27		10	24		9				6	20		4		18		1							
Data B	Åshild Fallgren	Fredag	1000-1145	Sp.vik omsorgs.		15	29		12	26		11				8	22				20		3	17						
Data C	Ole Andreas Devold	Fredag	1000-1145	Sp.vik omsorgs.	8		22		5	19		4				15	29		13		27		10							
Data D (ny)	Arne Kjellstadli	Onsdag	1000-1145	Sp.vik omsorgs.			20		3	17		2		16			13	27		11		25		8						
Digital foto	Reidun Haavik	Mandag	1000-1145	Sp.vik omsorgs.		11	25		8	22		7				4	18		2				30	13						
Engelsk litteratur	Henry Norton	Mandag	1000-1200	Sp.vik omsorgs.		11	25		8	22		7				4	18		2				30	13						
Helse & velvære	Elisabeth Bondevik	Torsdag	Etter avtale	Etter avtale																					28.4					
Samfunnsgruppa	Oddny Heen	Onsdag	1000-1145	Sp.vik omsorgs.		13	27		10	24		9				6	20		4		18		1							
Kunst	Astrid Hatløy	Torsdag	1200-1345	Etter avtale		14	28		11	25		10				7	21				19		2	16	31.3					
Kunstmaling	Asbjørn Lade	Tirsdag	1200-1430	Sp.vik omsorgs.		12	26		9	23		8				5	19		3				31	14						
Litteratur 2	Gunhild Humblen	Tirsdag	1215-1400	Ål. Bibliotek		12	26		9	23		8				5	19		3				31							
Litteratur 3	Liv Ingebrigtsen	Mandag	1200-1345	Frivilligsentral		11	25		8	22		7				4	18		2				30		13					
Litteratur 4	Liv Holte	Onsdag	1200-1345	Sp.vik omsorgs.		13	27		10	24		9				6	20		4		18		1	15						
Quo Vadis	Sigurd Dybvik	Tirsdag	1200-1345	San.hjemmet Bogneset			20			17			15			12			10				7		25.2					
Spansk	Anne Løvold	Tirsdag	1330-1530	Sp.vik omsorgs.		12	19	26		2	9	16	23	1	8	15			5	12	19	26	3	10	24	31	7			

Studiekoordinator: Noralv Breivik, Urabakken 7, 6017 Ålesund Telefon 70141876 Mobil: 41 44 04 38

E-post: noralv.breivik@mimer.no

Studiegruppene må være oppmerksomme på når de skal hjelpe til med servering og rydding på temamøtene.

Gruppene avgjør selv om de vil ha møter i uke 24